

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз ОК 19/2023
26.09.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Татјане Вуковић, Светлане Томић Јокић, Бојане Пауновић и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела удруживање ради вршења кривичних дела из члана 346. став 5. у вези става 2. Кривичног законика и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости бранилаца окривљеног, адвоката Мирослава Бојића и адвоката Ивана Милосављевића, поднетом против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 3/22 од 30.01.2023. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж – По1 – Пои 4/23 од 11.04.2023. године, у седници већа одржаној дана 26.09.2023. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА, адвоката Мирослава Бојића и адвоката Ивана Милосављевића, поднет против правноснажних решења Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 3/22 од 30.01.2023. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж – По1 – Пои 4/23 од 11.04.2023. године, у односу на повреду закона из члана 441. став 3. Законика о кривичном поступку у вези члана 23. и 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, док се захтев за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у преосталом делу, одбацује као недозвољен.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал Пои-По1 3/22 од 30.01.2023. године, у ставу I изреке, усвојен је захтев Тужиоца за организовани криминал ОИК 20/20 од 31.01.2022. године, прецизиран 26.09.2022. године, за привремено одузимање имовине, па је од окривљеног АА, привремено одузета имовина ближе опредељена у изреци решења. Истим решењем одређено је да привремено одузимање имовине може трајати најдуже до доношења одлуке о захтеву за трајно

одузимање имовине, с тим да је, до подношења захтева за трајно одузимање имовине, суд дужан да најмање једном годишње преиспита одлуку о привременом одузимању имовине проистекле из кривичног дела и да ће привремено одузетом имовином управљати Дирекција за управљање одузетом имовином. Истим решењем одбијен је као неоснован захтев Тужиоца за организовани криминал ОИК 20/20 од 31.01.2022. године, прецизиран 26.09.2022. године да се од окривљеног АА привремено одузме путничко моторно возило ближе означено у ставу II изреке.

Решењем Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж-По1-Пои 4/23 од 11.04.2023. године, одбијене су као неосноване жалбе Тужиоца за организовани криминал и пуномоћника окривљеног АА, адвоката Мирослава Бојића и адвоката Ивана Милосављевића, са допуном жалбе, изјављене против првостепеног решења.

Против наведених правноснажних решења захтев за заштиту законитости поднели су браниоци окривљеног АА, адвокат Мирослав Бојић и адвокат Милан Милосављевић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, због повреде закона, са предлогом да овај суд усвоји захтев, укине другостепену одлуку и предмет врати Апелационом суду у Београду на поновно одлучивање или да укине обе побијане одлуке и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним решењима против којих је поднет захтев за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, у вези члана 23. и 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, док је у преосталом делу недозвољен.

Браниоци окривљеног АА у захтеву за заштиту законитости указују да су, у конкретном случају, поступањем нижестепених судова повређене одредбе члана 23. став 3. и члана 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Према наводима захтева, суд осумњиченом и браниоцима никад није уручио прецизиран захтев Тужиоца за организовани криминал од 26.09.2022. године, за који су сазнали из образложења првостепеног решења, на који начин је повређена одредба члана 23. став 3. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела. Наиме, према наводима захтева, власник имовине мора добити прилику не само да се упозна са захтевом, већ и да оспорава тврдње јавног тужиоца да му одређена имовина припада, што окривљеном у конкретном поступку није омогућено, будући да првостепени суд, након подношења захтева, није одржао рочиште, док је другостепени суд, на рочишту одржаном поводом изјављених жалби, одбио да изведе доказе о начину стицања имовине, које су пуномоћници окривљеног предложили, не осврнувши се на жалбене наводе бранилаца, којима је указивано на наведене пропусте првостепеног суда, који представљају грубу повреду права на одбрану.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости, којима браниоци указују на повреду закона из члана 441. став 3. ЗКП, у вези члана 23. и 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, Врховни суд оцењује као неосноване, из следећих разлога:

Из списка предмета произлази да је Тужилац за организовани криминал поднео Вишем суду у Београду, Посебном одељењу за организовани криминал, захтев за привремено одузимање имовине од окривљеног АА ОИК 20/20 од 31.01.2022. године, који захтев је суд доставио окривљеном, уз поуку да у року од 15 дана од дана пријема захтева може доставити одговор са доказима о начину стицања својине на имовини, која је предмет захтева.

Браниоци окривљеног су дана 07.03.2022. године доставили одговор на захтев. Судија за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, је, након разматрања списка предмета и пријема одговора на захтев бранилаца окривљеног, уз допис од 31.05.2022. вратио списе предмета ТОК-у, са налогом да прибави одређену писану документацију и допуни финансијску истрагу, након чега је ТОК поднеском од 26.09.2022. године прецизирао захтев од 31.01.2022. године, тако што је одустао од истог, у делу који се односи на одузимање стана и гараже – паркинг места у Београду, ул. ... бр. .. и истовремено доставио тражену документацију. Прецизиран захтев од 26.09.2022. године, суд није доставио окривљеном на одговор.

Одлучујући о захтеву за привремено одузимање имовине од 31.01.2022. године, прецизираном 26.09.2022. године, судија за претходни поступак Вишег суда у Београду, Посебно одељење за организовани криминал, донео је побијано првостепено решење. Против тог решења браниоци окривљеног су изјавили жалбу са допуном, у којој се, поред осталог, наводи, да окривљеном и браниоцима није достављен прецизиран захтев за привремено одузимање имовине ТОК-а од 26.09.2022. године.

Другостепени суд је пре доношења побијаног другостепеног решења, одржао рочиште, у смислу члана 30. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, на коме су били присутни Тужилац за организовани криминал, окривљени и његов бранилац, адвокат Мирослав Бојић.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, прописано је да се захтев из става 1. тог члана доставља без одлагања власнику са поуком да у року од 15 дана може суду доставити одговор на захтев са доказом о начину стицања имовине, а ставом 4. истог члана, да о захтеву из става 1. тог члана у зависности од фазе поступка одлучује судија за претходни поступак, односно председник већа пред којим се одржава главни претрес.

Одредбом члана 25. став 1. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, прописано је да ће суд одмах по пријему одговора власника на захтев из члана 23. став 1. тог закона, односно када протекне рок у коме се одговор може дати, а најкасније у року од осам дана, решењем одлучити о захтеву за привремено одузимање имовине.

Према одредби члана 30. став 1. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела за одлучивање о жалби против решења из члана 25. тог закона, суд заказује рочиште на које позива власника, његовог браниоца или пуномоћника и јавног тужиоца. Одредбом члана 31. став 1. истог закона, прописано је да ће се рочиште из члана 30. став 1. тог закона одржати најкасније у року од 15 дана од дана подношења жалбе.

Имајући у виду наведено и цитиране законске одредбе, судија за претходни поступак је окривљеном доставио на одговор захтев ТОК-а за привремено одузимање имовине од 31.01.2022. године, у складу са одредбом члана 23. став 3. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела.

При томе, одредбама члана 23. и 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, није прописано одржавање рочишта за одлучивање о захтеву за привремено одузимање имовине од окривљеног, а како то бранилац неосновано указује.

Надаље, стоји чињеница да суд поднесак од 26.09.2022. године, којим је ТОК прецизирао захтев за привремено одузимање имовине од 31.01.2022. године, тако што је од истог одустао у претходно означеном делу, није доставио на одговор окривљеном.

У вези са тим, Врховни суд указује да је основна карактеристика првостепеног поступка привременог одузимања имовине, изостанак контрадикторности и да се, фактички, контрадикторни поступак води тек пред другостепеним судом, који у смислу члана 30. и члана 31. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела, одржава рочиште за одлучивање о жалби, сходном применом одредаба ЗКП о претресу пред другостепеним судом, на ком испитује првостепену одлуку у границама жалбе, цени писане доказе и, уколико нађе за потребно, изводи и цени нове доказе странака, као што је саслушање сведока, вештака и слично, ако је извођење тих доказа предложено у жалби.

Како је другостепени суд, у конкретном случају, одржао рочиште за одлучивање о жалбама изјављеним против првостепеног решења у присуству окривљеног и његовог браниоца, то је окривљени, у овој фази поступка, имао право да се изјасни о прецизираном захтеву ТОК-а за привремено одузимање имовине од 26.09.2022. године, будући да је одбрана окривљеног наводима жалбе изјављене против првостепене одлуке указивала на овај процесни пропуст првостепеног суда и те наводе изнела на рочишту пред другостепеним судом.

На описани начин, окривљеном је, у складу са начелом контрадикторности, дата могућност да се на рочишту одржаном пред другостепеним судом изјасни, поред осталог, и о наводима из прецизираног захтева за привремено одузимање имовине и да исте оспорава, те стога право на одбрану окривљеног, у поступку привременог одузимања имовине, није повређено.

Из изнетих разлога, Врховни суд је оценио као неосноване наводе захтева да је побијаним правноснажним решењем учињена повреда закона из члана 441. став 3. у вези члана 23. и 25. Закона о одузимању имовине проистекле из кривичног дела.

Поред изнетог, браниоци у захтеву наводе да је за вођење поступка за привремено одузимање имовине, проистекле из кривичног дела неопходно да имовина коју поседује њен власник буде знатна и као таква у несразмери са његовим законитим приходима, због чега вредност те имовине мора бити означена у изреци решења, што овде није случај, из ког разлога је решење нејасно. Врховни суд налази да браниоци окривљеног изнетим наводима захтева указују на неразумљивост изреке првостепеног решења, односно повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП.

Браниоци у захтеву, даље истичу, да законски услов за примену мере привременог одузимања имовине проистекле из кривичног дела, подразумева постојање вероватноће да би њено касније одузимање било отежано или онемогућено, у погледу које околности побијана решења у својим разлозима не садрже ни најсумарнији осврт. На наведени начин, по оцени овога суда, браниоци указују на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

По налажењу овога суда, осталим наводима захтева којима се истиче да предмет привременог одузимања не може бити имовина, која је стечена више од десет година пре кривичних дела у чијем извршењу је, према наводима наредбе о спровођењу истраге,

окривљени учествовао и да је значајан део спорне имовине купљен од уштеђевине родитеља окривљеног, односно стечен из законито остварених прихода, браниоци износе сопствене чињеничне закључке, који су другачији од утврђених у побијаним правноснажним решењима и на тај начин указују на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, односно повреду закона из члана 440. ЗКП.

У захтеву за заштиту законитости браниоци наводе да је другостепени суд на рочишту за одлучивање поводом изјављених жалби одбио да изведе доказе о начину стицања имовине, које су пуномоћници окривљеног у жалби предложили, на који начин, по оцени овог суда, указују на повреду закона из члана 395. ЗКП.

Према наводима захтева, другостепени суд се у образложењу побијаног решења није осврнуо на жалбене наводе бранилаца, којима је указивано на пропусте првостепеног суда и непостојање законских услова за привремено одузимање имовине од окривљеног. На наведени начин браниоци, по оцени овог суда, указују на повреду закона из члана 460. ЗКП.

Браниоци као разлоге подношења захтева нумеришу и образлажу повреду закона из члана 68. став 1. тачка 9) и 10), члана 335. став 1. и члана 297. став 1. и члана 16. став 5. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке суда или јавног тужиоца и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреда закона из члана 438. став 1. тачка 11), 438. став 2. тачка 2), 440, 395, 460, 68. став 1. тачка 9) и 10), 335. став 1, 297. став 1. и члана 16. став 5. ЗКП, то је Врховни суд, захтев бранилаца окривљеног АА, у овом делу, оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Весна Веселиновић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић